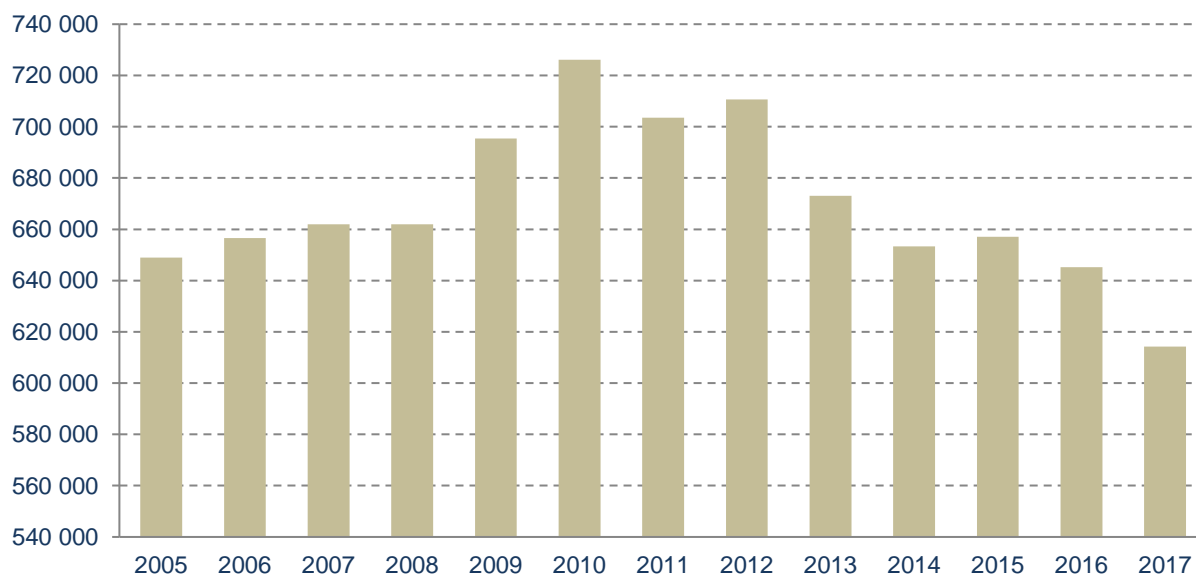

Bilans drvnih goriva 2017. godina ^(p)

Proizvodnja primarne energije ogrijevnog drveta i drvnog ostatka u Crnoj Gori u 2017. godini iznosila je 849 050 m³, drvene sječke 16 178 tona i briketa i peleta 54 758 tona.

Finalna potrošnja ogrijevnog drveta u sektoru domaćinstava iznosila je 614 219 m³, u sektoru industrije 36 663 m³ i ostalim sektorima 21 153 m³.

Grafik 1. Finalna potrošnja ogrijevnog drveta u sektoru domaćinstava u Crnoj Gori, u m³

(p) - preliminarni podaci

Tabela 1. Bilans drvnih goriva u Crnoj Gori, 2017. godina

EUROSTAT format

	Ogrijevno drvo	Drvni ostatak	Drvna sječka	Drvni briketi	Drvni peleti	Drveni ugalj
	m ³	m ³	t	t	t	t
Proizvodnja domaće primarne energije	766 594	82 456	16 178	350	54 408	-
Uvoz	3	60	26	-	1 328	280
Saldo zaliha	-	-	-	15	129	-
Izvoz	- 16 806	- 37 395	- 16 204	-	- 37 154	- 7
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Bruto domaća potrošnja energije	749 791	45 121	0	365	18 711	273
Transformacije - ulaz	- 77 756	-	-	-	-	-
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	- 77 756	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Transformacije - izlaz	-	-	-	-	-	660
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	660
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Izmjene i transferi, povratni tokovi	-	-	-	-	-	-
Transferi među proizvodima	-	-	-	-	-	-
Transferirani proizvodi	-	-	-	-	-	-
Povrat iz petrohemijske industrije	-	-	-	-	-	-
Potrošnja grane energetike	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Raspoloživo za finalnu potrošnju	672 035	45 121	-	365	18 711	933
Finalna ne-energetska potrošnja	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja energije	672 035	45 121	-	365	18 711	933
Industrija	36 663	-	-	56	568	2
Crna metalurgija	-	-	-	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Hemijska industrija	7 256	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	59	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	26 118	-	-	-	10	2
Tekstil i koža	447	-	-	-	24	-
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	2 042	-	-	-	-	-
Ostala industrija	800	-	-	56	475	-
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Drumski saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Vazdušni saobraćaj i transport	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Ostali saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Domaćinstva, trgovina, javna adm. isl.	635 372	45 121	-	309	18 143	931
Domaćinstva	614 219	44 076	-	167	14 467	596
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	21 153	1 045	-	142	3 676	335

Tabela 2. Bilans drvnih goriva u Crnoj Gori, 2017. godina

EUROSTAT format

	Ogrijevno drvo	Drvni ostatak	Drvna sječka	Drvni briketi	Drvni peleti	Drveni ugalj
	TJ					
Proizvodnja domaće primarne energije	7 035	611	203	6	917	-
Uvoz	-	-	-	-	22	8
Saldo zaliha	-	-	-	-	2	-
Izvoz	- 154	- 277	- 203	-	- 626	-
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Bruto domaća potrošnja energije	6 881	334	0	6	315	8
Transformacije - ulaz	- 714	-	-	-	-	-
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	- 714	-	-	-	-	-
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Transformacije - izlaz	-	-	-	-	-	19
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	19
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Izmjene i transferi, povratni tokovi	-	-	-	-	-	-
Transferi među proizvodima	-	-	-	-	-	-
Transferirani proizvodi	-	-	-	-	-	-
Povrat iz petrohemijske industrije	-	-	-	-	-	-
Potrošnja grane energetike	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Raspoloživo za finalnu potrošnju	6 167	334	-	6	315	27
Finalna ne-energetska potrošnja	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja energije	6 167	334	-	6	315	27
Industrija	337	-	-	1	9	-
Crna metalurgija	-	-	-	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Hemijska industrija	67	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	1	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	240	-	-	-	-	-
Tekstil i koža	4	-	-	-	-	-
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	19	-	-	-	-	-
Ostala industrija	7	-	-	1	8	-
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Drumski saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Vazdušni saobraćaj i transport	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Ostali saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Domaćinstva, trgovina, javna adm. isl.	5 830	334	-	5	306	27
Domaćinstva	5 636	326	-	3	244	17
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	194	8	-	2	62	10

Tabela 3. Bilans drvnih goriva u Crnoj Gori, 2017. godina

IEA format

	Ogrijevno drvo	Drvni ostatak	Drvna sječka	Drvni briketi	Drvni peleti	Drveni uglj
	m ³	m ³	t	t	t	t
Proizvodnja domaće primarne energije	766 594	82 456	16 178	350	54 408	-
Uvoz	3	60	26	-	1 328	280
Izvoz	- 16 806	- 37 395	- 16 204	-	- 37 154	- 7
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Saldo zaliha	-	-	-	15	129	-
Bruto snabdijevanje energijom	749 791	45 121	0	365	18 711	273
Transferi	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Transformacije	- 77 756	-	-	-	-	660
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	- 77 756	-	-	-	-	660
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-	-	-
Sektor energetike	-	-	-	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-	-	-
Glavni proizvođači	-	-	-	-	-	-
Samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Glavni i samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Hidroelektrane	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja	672 035	45 121	-	365	18 711	933
Industrija	36 663	-	-	56	568	2
Crna metalurgija	-	-	-	-	-	-
Hemijska industrija	7 256	-	-	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	59	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	2 042	-	-	-	-	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	26 118	-	-	-	10	2
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	800	-	-	-	-	-
Građevinski materijali	-	-	-	-	-	-
Tekstil i koža	447	-	-	-	24	-
Ostala industrija	-	-	-	56	475	-
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-	-	-
Drumski	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	635 372	45 121	-	309	18 143	931
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Trgovina i javne usluge	21 153	1 045	-	142	3 676	335
Domaćinstva	614 219	44 076	-	167	14 467	596
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-

Tabela 4. Bilans drvnih goriva u Crnoj Gori, 2017. godina

IEA format

	Ogrijevno drvo	Drvni ostatak	Drvna sječka	Drvni briketi	Drvni peleti	Drveni ugalj
	TJ					
Proizvodnja domaće primarne energije	7 035	611	203	6	917	-
Uvoz	-	-	-	-	22	8
Izvoz	- 154	- 277	- 203	-	- 626	-
Međunarodna skladišta	-	-	-	-	-	-
Saldo zaliha	-	-	-	-	2	-
Bruto snabdijevanje energijom	6 881	334	0	6	315	8
Transferi	-	-	-	-	-	-
Statistička razlika	-	-	-	-	-	-
Transformacije	- 714	-	-	-	-	19
Termoelektrane (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Termoelektrane (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kogeneracije - CHP (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (glavni proizvođači)	-	-	-	-	-	-
Kotlarnice (samoproizvođači)	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	- 714	-	-	-	-	19
Rafinerije nafte	-	-	-	-	-	-
Ostali sektor transformacija	-	-	-	-	-	-
Sektor energetike	-	-	-	-	-	-
Rudnici uglja	-	-	-	-	-	-
Glavni proizvođači	-	-	-	-	-	-
Samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Glavni i samoproizvođači	-	-	-	-	-	-
Prerada uglja (briketi, koks)	-	-	-	-	-	-
Hidroelektrane	-	-	-	-	-	-
Gubici prenosa i distribucije energije	-	-	-	-	-	-
Finalna potrošnja	6 167	334	-	6	315	27
Industrija	337	-	-	1	9	-
Crna metalurgija	-	-	-	-	-	-
Hemijska industrija	67	-	-	-	-	-
Obojeni metali	-	-	-	-	-	-
Nemetalni minerali	-	-	-	-	1	-
Saobraćajna sredstva	-	-	-	-	-	-
Mašine i oprema	19	-	-	-	-	-
Vađenje rude i kamena	-	-	-	-	-	-
Prehrambeni proizvodi, pića i duvan	240	-	-	-	-	-
Papir, celuloza i štampanje	-	-	-	-	-	-
Prerada drveta i proizvodi od drveta	7	-	-	-	-	-
Građevinski materijali	-	-	-	-	-	-
Tekstil i koža	4	-	-	-	-	-
Ostala industrija	-	-	-	1	8	-
Saobraćaj	-	-	-	-	-	-
Međunarodni putnički vazdušni	-	-	-	-	-	-
Domaći vazdušni	-	-	-	-	-	-
Drumski	-	-	-	-	-	-
Željeznice	-	-	-	-	-	-
Transport cjevovodima	-	-	-	-	-	-
Domaća navigacija (brodova)	-	-	-	-	-	-
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-
Ostali sektori	5 830	334	-	5	306	27
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-
Trgovina i javne usluge	194	8	-	2	62	10
Domaćinstva	5 636	326	-	3	244	17
Neodređeno / ostalo	-	-	-	-	-	-

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Bilans drvnih goriva sadrži godišnje podatke o proizvodnji, uvozu, izvozu, transformaciji, utrošku i raspodjeli drvnih goriva u Crnoj Gori u 2017. godini. Podaci su dati u prirodnim jedinicama mjere i u TJ (teradžulima).

Metodologija za izradu bilansa drvnih goriva, definicije i statistička terminologija, usklađeni su sa međunarodnim standardima IEA/OECD/EUROSTAT.

Svaka dobronamjerna sugestija upućena od strane korisnika podataka biće sa zadovoljstvom prihvaćena.

Izveštajne jedinice (obuhvat)

Izveštajne jedinice za bilans drvnih goriva su privredna društva koja se bave proizvodnjom i prodajom drvnih goriva, kao i sektor domaćinstava. Bilans drvnih goriva obuhvata i podatke iz statističkih istraživanja iz oblasti statistike energetike, spoljne trgovine, industrije, saobraćaja i poljoprivrede.

Metod obrade podataka

Podaci se obrađuju primjenom metoda kompilacije podataka.

Definicije

Proizvodnja domaće primarne energije je oblik energije koji nije bio podvrgnut procesu konverzije ili transformacije (ugalj, nafta, prirodni gas, biomasa, ogrijevno drvo, hidro energija, geotermalna energija, energija vjetra i solarna energija).

Bruto domaća potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Proizvodnja domaće primarne energije

+ Uvoz

– Izvoz

+ Saldo zaliha

– Međunarodna skladišta

Uvoz, izvoz obuhvataju količine koje su prešle preko državne granice.

Međunarodna skladišta obuhvataju količine isporučene za potrebe međunarodne brodske plovidbe.

Statistička razlika je kategorija koja uključuje zbir neobjašnjenih statističkih razlika između proizvodnje i potrošnje za pojedine energente.

Transformacije - ulaz je utrošak goriva kao sirovine za proizvodnju energije u termoelektranama, TE-TO, industrijskim energanama, toplanama, rafinerijama, visokim pećima i postrojenjima uglja.

Transformacije - izlaz obuhvata proizvodnju transformisanih oblika energije kao što su termoelektrična energija, toplotna energija, derivati nafte, visokopećni gas, konvertorski gas i ugalj.

Razmjena i transferi obuhvataju razmjenu međufaznih proizvoda (frakcije, destilati), gotovih proizvoda (hidroelektrična energija) i proizvoda koji se ponovo prerađuju (primarni benzin, mazut, maziva).

Potrošnja grane energetike obuhvata energiju utrošenu za rad u energetsom sektoru.

Gubici prenosa i distribucije energije obuhvataju gubitke nastale pri prenosu i distribuciji energije.

Energija raspoloživa za finalnu potrošnju predstavlja energiju namijenjenu krajnjim potrošačima.

Finalna potrošnja energije obuhvata finalnu potrošnju raspoložive energije za energetske svrhe u:

- industriji (crna metalurgija, obojeni metali, hemijska industrija, nemetalni minerali, vađenje rude i kamena, prehrambeni proizvodi, pića i duvan, tekstil i koža, papir, celuloza i štampanje, mašine i oprema, ostala industrija);
- saobraćaju (željeznice, drumski, vazdušni, brodski i ostali saobraćaj);
- domaćinstvima, poljoprivredi i ostalim sektorima (npr. školstvo, zdravstvo, administracija, itd.).

Finalna potrošnja energije izračunava se na sledeći način:

Bruto domaća potrošnja energije
+ Transformacije
+ Izmjene i transferi, povratni tokovi
- Potrošnja grane energetike
- Gubici prenosa i distribucije energije

Ogrijevno drvo je drvo koje se upotrebljava neposredno za ogrijev ili za proizvodnju drvenog uglja.

Drvni pelet je gorivo dobijeno sabijanjem drvne mase prethodno usitnjene do nivoa drvnog brašna. Polaznu sirovinu najčešće predstavljaju krupni i sitni ostaci koji nastaju u mehaničkoj obradi drveta.

Drvni briket je drveno biogorivo prizmatične ili cilindrične forme dobijeno sabijanjem usitnjenog materijala u odgovarajućim presama.

Drveni ugalj (ćumur) je dobijen destilacijom drveta.

Faktori za konverziju jedinica mjere energije

Konverzivni faktori za pretvaranje energije u različite energetske jedinice objavljeni su u Priručniku za energetske statistiku IEA/OECD/EUROSTAT.

Konverzivni odnosi određenih energetske jedinica prikazani su u tabeli:

	TJ	Gcal	Mtoe	GWh
TJ	1	238,8	$2,388 \times 10^{-5}$	0,2778
Gcal	$4,1868 \times 10^{-3}$	1	10^{-7}	$1,163 \times 10^{-3}$
Mtoe	$4,1868 \times 10^{-4}$	10^7	1	11630
GWh	3,6	860	$8,6 \times 10^{-5}$	1

Jedinica mjere:

TJ = teradžul
Gcal = gigakalorija
Mtoe = milion tona ekvivalentne nafte
GWh = gigavat čas
t = tona

Znaci:

- = nema pojave
... = ne raspolaže sa podatkom
0 = podatak je manji od 0,5 date jedinice mjere
1) = napomena

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremila:

Suzana GOJČAJ, Mašan RAIČEVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org